Ч. 148 Середа 7 (19) липня 1899. Рік IX

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Пос. Ґреґр о ситуациї. — Справа убезпеченя приватних урядників. — Положене у Франциї).

Оногди відбули ся в Глиньску, в Чехах, збори виборців, на котрі прибули посли чеські Ґреґр, Челяковский і Удржаль. Посол Ґреґр виголосив довшу промову о політичній ситуациї. На вступі замітив, що президент міністрів ґр. Тун обіцяв був Чехам полагодити 28 жадань. Коли додержить обітниці, то Чехи дійдуть до бажаної мети. Що-до угоди з Угорщиною, то ґр. Тун буде все ще потребувати Чехів і бесідник не зраджує ніякої тайни, заявляючи, що коли недавно був у ґр. Туна з депутациєю молодоческого екзекутивного комітету, сказав тоді міністрови, що терпеливість ческого народу вже вичерпана а невдоволене росте чим раз більше. Що до угоди з Німцями, то она ніколи не буде заключена на некористь Чехів. Від язикових розпоряджень Чехи ніколи не відступлять, а противно, будуть ще домагати ся, аби ті розпорядженя були дальше доповнені.

Міністерство внутрішних справ від довшого вже часу робило доходженя і збирало статистичні дати відносячі ся до положеня приватних урядників, аби на підставі тих дат випрацювати закон о обезпеченю приватних урядників на старість і від нещасливих пригод. Всї ті вступні доходженя вже закінчено і зредаґовано дотичний проект закона. Після правительственного проекту в кождім краю Долитавщини буде заведена для тих обезпечень окрема інституция. В більших і густійше заселених краях, будуть заведені дві, або й більше таких інституций. Субвенция правительства буде тут виключена.

Чим близше до отвореня париської вистави, тим більше утихомиряють ся і полагоджують ся внутрішні роздори у Франциї. Ціла Франция глядить на париску виставу, як на дошку ратунку для французского промислу і і торговлї, та приготовляє ся до неї, щоби як найсьвітлійше закінчити 19. столїтє. Анґлійский та німецкий промисл виперли французкі товари не на однім торзї, а через виставу гадають Французи навязати нові зносини з далекими краями, та відзискати сьвітові ринки. Найбільше занимає тепер французку прасу потїшаюча вість, що Менелік вже напевно прибуде до Парижа на виставу. Париж мусить єго ошоломити, одушевити для Франциї. Роздоря, які викликала драйфусівска справа, мусять до сего часу полагодити ся цілковито, стрейки, які заколочували хід приготовляючих робіт до вистави, мусять счезнути безповоротно. Могучість і богацтво Франциї мусить виявити ся в повнім блеску і силї! Бо ще і другий важний, може історичний факт збуде ся підчас вистави. Ото німецкий цїсар Вільгельм II. наміряє звидїти виставу. На вічливости, які німецкий цїсар супротив Французів висказав послїдними часами, відповідають французкі дипльомати, як і праса рівними і упереджаючими вічливостями, та мостять єму з всею запобігливостию дорогу до Парижа. Півурядова росийска праса пише дуже прихильно про се зближене обох держав, добачаючи в тім найпевнїйшу запоруку европейского мира. Друга часть росийскої праси висказує ся про те з нетаєною завистию, що через угодову політику Вільгельма II. могуть потерпіти близькі відносини Франциї до Росиї.

Новинки.

Львів дня 18-го липня 1899.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав постановою з дня 2 липня с. р. інспекторови шкільному дрови Сев. Днїстряньскому при нагоді переходу єго в стан супочинку титул радника Двора з увільненєм від такси.

— **Іменованя.** Львівский висший Суд краєвий іменував ведучими книги ґрунтові старших канцеляриийних офіцялів: Вас. Враґідера в Печеніжині для Львова. Вікт. Пшибильского в Добромили для Перемишля, Ів. Пелчиньского в Товмачи для Золочева і Ром. Вовконовича в Тернополи для Золочева; вкінци іменував старшими офіциялами канцеляриийними: Вільг. Рафаловского у Львові, Дмит. Денка зі Львова для Бурштина, Володисл. Крушельницкого в Станиславові для Бучача, Мих. Микулина в Золочеві для Бродів, Казим. Бема в Станиславові для Ярослава, Сильв. Де Льож у Львові для Добромиля. Фр. Білоуса в Коломиї для

---

26)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з анґлійского).

(Дальше).

Реджінальд пішов до бібліотеки, де застав обох лікарів і ще когось, кого не сподївав ся застати. То був богатий господар з околиці, репрезентант правительства. Він називав ся Ґільберт Ишбирн, особа в околици Рейнгему знатна, котрий в сусїдстві мав свою маєтність.

Пан Ишбирн розмавляв з одним з лікарів, коли Реджінальд увійшов до комнати. Він підійшов до молодого мужчини на кілька кроків і подав єму руку.

— То страшна історія, пане Еверстронґ — сказав він.

— Таже страшна, пане Ишбирн; нагла смерть мого стрия то щось страшного.

— Але рід смерти! Не лиш то, що то нагла смерть.

— Ви, пане Ишбирн, забули на то, що пан Еверстронґ не знає зовсїм нїчого о тім, що я Вам сказав.

— То він не знає нїчого? — Я о тім і не подумав. А Ви, пане Еверстронґ, не здогадуєте ся в сїй сумній події якогось злочину? — спитав представитель власти.

— Нї — відповів Реджінальд. — Єсть лиш одна особа, на котру би я мав підозріне; але тота знов кидає таке підозріне, як би она з розуму зійшла.

— Ви маєте на думцї ґрафиню Еверстронґ? — спитав Рейнгемский лїкар.

— Вибачте — відозвав ся Ишбирн; але тота справа взагалї така немила, що змушує мене порушити прикрі обставини. Чи єсть що правди на тій чутцї, що ґрафиня Еверстронґ вечером по якійсь прогульцї утекла?

— На нещастє то правда. Жена мого стрия утекла передвчера з своїм любчиком, але вчера вернула назад і мала якусь розмову з своїм мужем. Що там межи ними було, того не знаю. Зараз коли она вийшла від него, казав він мене закликати, та сказав менї, що установить мене своїм спадкоємцем. Він був того, як менї здає ся, не робив, як би був уважав свою жінку за невинну.

— А она на єго приказ покинула замок.

— Так здавало ся; але вчера явила ся тут і стала домагати ся права, щоби їй тут вільно було мешкати.

— А де ж она була через ніч?

— В своїх комнатах єї не було. О тім довідав ся я від єї покоєвої, котра гадала, що она покинула Рейнгем на завсїгди.

— Дивна річ! — відозвав ся пан Ишбирн. — Коли она виновата, то чого она тут, де знають про єї вину, де може впасти на ню підозріне, що то она допустила ся страшного злочину.

— Якого злочину?

— Убийства, пане Еверстонґ. Мушу Вам на жаль сказати, що оба сї панове лїкарі суть тої гадки, що Ваш стрий погиб від отруї. Докладне доходжене буде нинї переводити ся.

— На якій основі?

— На основі порожної склянки, на днї котрої найшли ся слїди отруї. Що Ваш стрий погиб від отруї, о тім нема й сумнїву. Розходить ся лиш о то, чи він сам отроїв ся, чи може хтось єго отроїв.

— Він міг допустити ся і самоубийства — сказав Реджінальд трохи непевним голосом.

— То може бути — відповів Ґільберт Ишбирн, хоч менї, о скілько я знаю характер Вашого стрия, здавало би ся то неімовірним. Може бути, що папери покажуть, який був стан єго ума саме перед смертию. Длятого я би радив, щоби розслїдити безпроволочно ті папери, та щоби до того взяли ся Ви, яко репрезентант власти повітової, і в присутности пана Дальтона, котрий був правним дорадником Вашого стрия. Чи маєте щось против того пане Еверстронґ, або ґрафе Реджінальде, як то би тепер треба вже Вас називати.

Реджінальдови Еверстронґови надано тепер перший титул ґрафа, — той титул, котрий властителеви великої маєтности надає так великого значіня, а котрий для бідного єсть сьмішний і без всякої вартости. Титул той звучав так красно для Реджінальда, що він з радости аж таки на все забув.

Репрезентант власти повторив своє питане.

— Чи маєте щось против того, ґрафе Реджінальде?

— Зовсїм нїчого, пане Ишбирн.

Реджінальд Еверстронґ готов був охотно на то пристати, бо рад був чим скорше побачити завіщане, що робило єго паном на замку Рейнгем. Він знав, що завіщане було зроблене і не мав ніякої причини побоювати ся, щоби

Печеніжина, Ем. Альбиновского в Угнові для Калуша, Мар. Андрейовского у Львові для кр. суду у Львові, Ів. Свидзиньского в Жовкві для Товмача і Казим. Малецкого в Перемишли для Копичинець.

— **Перенесеня.** Львівский висший Суд краєвий переніс канцелярийних офицяліїв: Льва Соханевича з Золочева до Станиславова, Льва Петрусевича з Калуша до Перемишля і Мих. Казновского з Копичинець до Тернополя.

— **Радник Двора** п. Густ. Мавтнер, шеф бюра президиального в ц. к. Намістництві, виїхав за кількатиждневою відпусткою.

— **Відозва виділу „Руского товариства педаґоґічного.** „В чиїх руках керма вихованя молодежи, того будучність". Сю гадку поклали всї народи просьвічені основою своїх змагань, котрих метою є забезпечити собі повагу і пошановане посеред людскої суспільности, сю правду підносять они виписану на народній хоругві в гору, щоби загріти і одушевити серце до завзятої оборони свого найдорожшого права, на котрім росте їх будучність, коли появить ся хоч би найменша хмарка, що могла би закрити їх ясний народний горізонт. На сторожи сих основних народних інтересів стоїть всюди Товариство педаґоґічне, а до підмоги єму повинен бути готовим цїлий нарід. Виділ Руского Товариства педаґоґічного, переняти повною сьвідомостию своїх обовязків і щирою готовостию працї для загального добра, хотячи совістно сповняти повірене єму дїло, отворив як вже відомо, першу руску дївочу школу для дївчат, а тепер, знаючи також, як то тяжко приходить нераз руским родичам найти у Львові відповідне мешканє для своїх доньок, приступив до отвореня в вересни сего року дївочого інститута. В тій цїли вибрав по мисли статута комітет до котрого належать: Вп. Едвард Харкевич дир. гімн. яко голова; Вп. п. Герміна Шухевичева яко директорка економічна; Вп. п. Мария Лїсецка яко директорка наукова; Вп. О. Сов. Гузар Евгенїй яко сьвященик; Вп. п. Др. Софія Морачевска яко лїкар; Вп. Др. Стефан Федак яко дорадник правний і Вп. п. Юлїя Танчаковска яко настоятелька інституту. Тому осьмілюємо ся відозвати до Вас Вп. Родимцї з вірою в велику вагу народної ідеї, котру заступати нам поручено, се є оборони наших найбільших скарбів — нашої мови, історії, наших прадідних звичаїв, словом нашого народного духа на поли шкільництва — і в імени тої ідеї надїємо, що не відкажете нам Вашої помочи через придбанє вихованиць до дївочого інститута.

(Покликуючись на оповіщене що-до близших условій принятя, просимо поданя надсилати до 10-го н. ст. серпня 1899 на руки Вп. п. Герміни Шухевичевої, директорки економічної інституту, ул. Собіщина ч. 7). — Від виділу Руского Товариства педаґоґічного у Львові.

— **З Товмача пишуть:** Заходом товмацкої філії „Просьвіти" відбуде ся дня 24 липня (в понеділок), о 3 годині пополудни в Гориглядах економічне віче з слїдуючими рефератами: 1) Про економічні задачі читалень „Просьвіти". 2) Про асекурацию худоби. 3) Про торговлю худобою і безрогами. 4) Про хлїборобскі спілки на Україні (артілї). На віче запрашає Виділ так честне селяньство, як і Р. Т. інтеліґенцию.

— **Пригоди у Львові.** Вчера вечером, около 10-ої години, появив ся при ул. Зеленій, під ч. 35 скажений пес, і почав гризти ся з псами на подвірю. Наполохані мешканцї візвали телефонічно помочи гицля, і той зловив пса, та усунув небезпечність. — Минувшої ночи проликла панї Т. К. штучні зуби, що застрягли їй в горлї так сильно, що майже без житя привезено єї на стацию ратункову. Коли й там не удало ся зубів добути, відвезено недужу до шпиталю, аби перевести конечну операцию. — Йосиф Дюдя, 28-лїтний служачий, справив собі за жовківскою рогачкою такий празник, що вертаючи до міста, упав напів живий на улици. Товариство ратункове удїлило пяници першої помочи, і виполокавши єму жолудок, привернуло до сьвідомости. Відтак віддано Дюдю на полїцию. — Тесля Василь Каносоцкий, побиваючи вчера дах при ул. Зиморовича, упав так нещасливо, що зломив руку і дізнав потрясеня мозку. Непритомного відставлено до шпиталю.

— **Експльодуюче циґаро.** Емеритований урядник Адольф Трешер з Марбурґа купив в Градци на зелїзничім двірци циґаро за 5 кр. Коли запалив его, циґаро експльодувало та осмалило єму бороду. Циґаро зложено в полїциї, а всї циґара по 5 кр. віддано до розслїду.

— **Чуже не гріє.** Перед кількома тижднями згубив у Львові п. К. 350 зр. Тою справою займиє ся аґент полїцийний і по довшім часї замітив, що один з кельнерів в віденьскій кавярни починає убирати ся надто елеґантно. Близше слїдство викрило, що п. К. будучи в кавярни забув гроші на столику, а кельнер спрятав їх і не сказав нїкому о тім. Єго арештовано, а з украдених гроший найдено у него ще 252 зр.

— **Жінка капітана на варті.** З провінциї пишуть до одної львівскої ґазети о такій пригоді: В селї Х... есть войскова стрільниця, де стоїть заєдно варта. Аби пересьвідчити ся, чи варта добре робить службу, вибрав ся один капітан з С... візком на візитацию. З капітаном їхала і его жінка. Коли приїхали на місце, показало ся, що вояки полишивши карабіни кудись порозходили ся. Тодї жінка капітана злїзла з візка, взяла карабін на рамя і станула на варті, а капітан поїхав глядати збігцїв. Найшов лиш одного вояка, що був на весїлю в селї, забрав его на візок, завіз на стрільницю і увільнив жінку від войскової варти.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Віденъ 18 липня. Президент міністрів ґр. Тун виїхав вчера вечером до Ішлю.

Праґа 18 липня. Екзекутивний комітет ческих послів постановив запоніджені на половину липня збори ческих послів до ради державної і до сойму відложити аж на конець серпня.

Білград 18 липня. Король Александер приймав оногди депутациї з ріжних сторін краю. Явило ся около 2.000 людий, самих найвизначнїйших горожан. Король візвав їх, аби разом з ним старали ся поборювати ворогів держави і династиї. — Розправа перед военним трибуналом буде тревати найдовше 24 години.

Севастополь 18 липня. Вчера відплила звідси чорноморска фльота на Кавказ, насамперед до Новоросийска, а відтак до Батума. Там панцирний корабель „Георгій Побідоносець" забере тїло царевича.

оно було знищене, а все-ж таки хотїв мати єго в своїх руках яко неоспоримий доказ.

Читанє паперів дало споро роботи. Насамперед взяли ся читати папери, котрі найдено на столї, при котрім ґраф Освальд писав. Першим з тих паперів, які дістали ся власти в руки, був лист Мариї Ґудвайн. Реджінальд пізнав добре звістне єму письмо, поблїдне чорнило і зімнятий папір. В тій хвили, коли Ґільберт Ишбирн забирав ся его читати, він витягнув руку по него.

— То лист — сказав він — зовсім приватної натури, котрий я пізнаю. Він, як видите, адресований до мене, і наданий більше як два роки тому назад в Парижи. Мушу просити Вас, щоби его не читати.

— Добре, ґрафе Реджінальд, беру Вас за слово. Лист сей не має нїякої звязи з предметом теперішного нашого доходженя. Лист, котрий перед двома роками надано в Парижи, не може прецї мати нїякої звязи з тим настроєм, в якім знаходив ся Ваш стрий вчера вечером.

Репрезентант власти не перечував, яке великий вплив мав той лист на подїї минувшої ночи.

Ґільберт Ишбирн і адвокат взяли ся розслїджувати другі письма. Не було між ними нїчого важного, нїчого такого, що кидало би якесь сьвітло на послїдні подїї, з виїмкою листу ґрафинї Еверстронґ і того завіщаня, що було написане безпосередно по одруженю ґрафа.

— Есть друге, пізнїйше завіщанє — сказав Реджінальд живо; — тото, що було вчера написане і котре підписали яко сьвідки Джемзон і Мілярд. Тото давнїйше мало бути знищене.

— То не значить нїчого — відозвав ся адвокат. — Послїдна воля найновійшої дати має найбільше значінє, хоч би було і дванайцять иньших.

— Треба шукати за вчерашним завіщанєм — сказав Реджінальд неспокійно.

Ишбирн і адвокат охотно на то пристали. Они добачили занепокоєне повного надїї спадкоємця і послухали его. Шуканина забрала богато часу, але другого завіщаня не можна було знайти; однїсенькe, яке знайшло ся було то, що було написане ще в першім тиждни по одруженю ґрафа.

— Підписане вчера завіщанє мусить бути в сїй комнатї — казав Реджінальд. — Пішлю по Мілярда а довідаєте ся від него самого о всім, що і як було.

Молодий мужчина силував ся надармо укрити чувство занепокоєня, яке его було опанувало. Щож би стало ся з него як би не знайшло ся завіщанє? Жебрак і злочинець.

Він задзвонив і казав закликати камердинера. Петро Мілярд розповів, що і як було. Річ була певна, що завіщанє було написане; оно мусїло знаходити ся десь в сїй комнатї, бо ґраф по его підписаню не виходив з бібліотеки.

— Я не спав і надслухував цїлу ніч — казав Мілярд; — я, бачите, зажурив ся був дуже паном ґрафом, бо знав, яку він має гризоту і що тамтої ночи анї ока не зажмурив. Я, що правда, раз і другий здрімав ся, але не так сильно, щоби не чув, що хтось рипнув дверми. Я би присяг, що ґраф Освальд не виходив з сеї комнати.

— Коли так то завіщанє мусить десь бути в сїй комнатї і треба его вишукати — сказав на то Ишбирн. Досить, Мілярде, можете собі піти.

Камердинер пішов.

Реджінальд став знову шукати а Ишбирн і адвокат помагали єму. Перешукали всюди але надармо і Реджінальда стала вже брати ся розпука. Аж ось нараз відозвав ся пан Міссенден, лікар з П...

— Я гадаю, ґрафе, що вже не потребуєте шукати, бо завіщанє ось тут.

— Богу дякувати! — крикнув молодий мужчина.

— Не туди, ґрафе Реджінальд — сказав пан Міссенден. Він приклякнув був коло комина і заціканлений дивив ся на щось, що було в комину на руштї; — коли не помиляю ся, коли отсей спалений папір мав бути тим документом, за котрим шукаєте, то малий би Вам з него був хосен.

— Знищили его! — йойкнув Реджінальд.

— Здає ся, що так — сказав Міссенден і виймив з паперу кусень недопаленого пожовклого паперу, на котрім можна було ще досить виразно прочитати отсї слова:

— Братанич, Реджінальд Еверстронґ — Рейнгемска маєтність — всї належачі до неї ґрунти і чинші — виключне пожиткованє —

Тілько й всего було. Реджінальд дивив ся на тотї недогарки як би не своїми очима. Щезла вся надія, не було і сумніву, що тілько й всего липило ся з найновійшого завіщаня ґрафа Освальда.

В написанім давнїйше завіщаню призначив був спадкодавець Рейнгемску маєтність вдовици, обох Дарґунів надїлин красним майном, а Реджінальдови дістало ся мізерних пятьсот фунтів річно.

Пригноблений сим тяжким ударом повалив ся він на крісло а его поблїдле лице представляло образ розпуки.

Переписка зі всїми і для всїх.

Одна з пренумеранток: 1) Екстракт з лушин волоских оріхів до фарбованя волося можна зробити слїдуючим способом: Бере ся зелені лупини, крає ся і варить ся у водї через три або чотири години. Вода від них стане тогди темно брунатна і еї варить ся дальше, щоби аж згусла; відтак додає ся до тої води два рази тілько оливи і варить ся знову на вільним огни так довго, доки аж вся вода не випарує і не лишить ся брунатна олива, котрою відтак мастить ся сиве волосе. — Також добре средство до фарбованя волося, але лиш для тих, що мали чорне волосе, есть т. зв. коголь, котрий робить ся так: Розтирає ся 3 ґрами арабскої ґуми, 5 ґрамів хіньского тушу і додає ся десяту часть літра рожевої води. — 2) На скріплене нервів нема безпосереднього лїку. До того треба відповідного лїченя цїлого орґанізму, передовсїм добра і здорова пожива, сьвіжий воздух, спокій і опіка та поміч лїкарска в кождім поодинокім случаю. — 3) Коли старші дїти мочать в постели, то есть се по найбільшій части хибою вихованя, але й може бути також хоробливий стан, котрий вже вимагає помочи лїкарскої. Найчастїйше мочать дїти слабовиті, нервові, котрі мають мало крови, а іменно тогди, коли лягають спати не зробивши перед тим потреби, коли сплять дуже твердо, коли моч есть пекуча, або коли есть якесь ослаблене або корчене міхура. Щоби дитину відзвичаїти, треба так робити: Нехай дитина перед спанем не пє вже нічого і не їсть трудно стравних страв; нехай не спить на мягкій і занадто теплій постели; особливо нехай не лежить горілиць. В ночи треба дитину будити по кілька разів на нічник, але о скілько можна о однїй і тій самій порі, щоби дитина привикла до часу, в котрім має збудити ся. Казати дитинї сидїти зразу в лїтній, відтак в щораз холоднїйшій і наконець студеній водї і так само зливати плечі і крижі. Карати треба лиш тогди, коли би дїйстно лїнь була причиною, але нїколи не треба бити або карати в той спосіб, як то недавно роблено в однім жіночім інститутї виховуючім за границею, що дїти мусїли публично при дорозї держати в руках змочені простирала. — **Крамар зпід Щирця**: Всїлякі бархани, хустки і т. п. можете дістати в торговли товарів блаватних Миколая Людвіґа у Львові, площа Марияцка, ч. 8. — **Авд. в Глуб.**: 1) Коли Вас пес укусив, як Ви кажете у „варґу“ (по руски треба сказати „в губу“; — „варґами“ називають ся по руски боки писка, н. пр. у пса, у коня, рогатої худоби і т. п. котрі аж обвисають і телїпають ся — по нїмецки: Lefzen), то се може бути річ небезпечна. Головно розходить ся о то, чи пес був здоров. Як би, борони Боже, укусив Вас пес, що був скажений, то треба би як найскорше давати собі раду. Коли же пес здоров, то рана загоїть ся, лиш треба еї чисто держати. — 2) Твори Юрия Федьковича зачала була видавати редакция „Буковини“ в Чернівцях, але доси вийшов лиш один випуск, котрий можете дістати в згаданій редакциї. — На трете питане годї Вам дати яку відповідь. — **Ар. Гак в М.**: Звідки пішов звичай голити ся і чому католицкі сьвященики голять ся? — Ну на се питане треба би Вам дуже довго відповідати. Звичай голеня бороди есть дуже давний, бо деякі учені доказують, що люди вже тогди голили ся, коли і без того голї ходили, значить ся ще в доісторичній добі, бо в гробах з т. зв. камінної доби знаходять ся при мужеских трупах (нїколи при женьских) криві ножики з кременя, котрі мабуть служили до голеня. Впрочім голили ся вже стародавні Єгиптияни, лиш шляхта і фараони (королї) носили бороди. Яка була причина еєї моди, годї нинї знати. Здає ся, що як в Хінї невільний нарід мусїв носити коси, так в Єгиптї мусїв голити ся. Длятого то жиди бодай тим зазначували свою независимість (хоч дїйстно були в неволи), що носили бороди. Може також бути, що звичай голеня мав ту саму цїль як і нинї — щоби дурити сьвіт і показувати ся молодшим, або, як комусь здає ся красним. Римляни не голили ся аж до третого столїтя перед Христ. Від тої пори настав у них звичай голити ся — голити не лиш бороду але й вуси. — Чому католицкі сьвященики голять ся? — о то найлїпше спитайте їх самих; хоч ми переконані, що і з них не дасть Вам нїхто точної відповіди. Ми того переконаня, що се звичай римский, римска культура, послїдні слїди тої культури. Кождий католицкий сьвященик то ще нїби живий „Civis Romanus“, котрий вже своєю поверховностию хотїв імпонувати цїлому сьвітови і навіть своїм лицем показати, що він щось иншого, щось мабуть лїпшого, висшого, розумнїйшого, що він — Civis Romanus, римский горожанин, римлянин покоритель всего сьвіта. Впрочім і деякі латиньскі сьвященики носять і нинї бороди а давнїйше були навіть епіскопи бородатї. В Росиї за царя Петра І. не вільно було носити бороди нікому з висших верств і той цар наложив був податок на бороди та казав їх голити, бо в той спосіб хотїв Росиян цивілізувати. Лиш селянам, як людем простим вільно було носити бороди. В Росиї дехто (духовеньство і деякі секти) уважають бороду за щось важного мало що не сьвятого (!), нїби длятого, що Ісус Христос мав також бороду. Розуміє ся, що лиш дурнї люди, темні і необразовані будуть сварити ся о то, чи носити бороди чи нї, бо то все така сама мода як черевики зі „шпіцами“ або без „шпіців“. — **С. в К.**: Треба подавати ся до митрополичої консисториї у Львові як буде конкурс розписаний а до поданя долучити: метрику, сьвідоцтво матури, сьвідоцтво моральности від пароха потверджене деканом, сьвідоцтво лїкарске, сьвідоцтво увільненя від войска або відбутої служби. О скілько знаємо, есть в колеґії в Римі всего 15 до 18 місць, отже досить трудно бути там принятим.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

— То не може бути, щоби то мій стрий знищив сей документ — сказав він; — не можу собі того й подумати. Длячогож би він одної години писав і нищив завіщане? Що могло би его спонукати до того.

Коли Реджінальд то говорив, пригадав собі на лист Марії Ґудвайн, який лежав на самім верху межи паперами ґрафа. Той лист був вже раз спонукав ґрафа видідичити свого братанича. Чи не могло би то і тепер так бути?

Єму прийшла тепер на гадку вдовиця по его стрию. Єго взяла страшна злість, коли пригадав собі Гонорию.

— То завіщане спалила особа, котрій найбільше на тім залежало, щоби его знищити — відозвав ся він. Хтож може ще сумнївати ся, що тота сама особа строїла мого стрия і знищила завіщане? — Нема й сумнїву, що то не хто инший лиш ґрафиня Еверстонґ?

— Мій пане — відозвав ся Ишбирн — годї так говорити. Годї менї слухати, як хтось без доказу когось обжаловує.

— А яких же на то треба доказів крім правди? — крикнув Реджінальд пристрастно — Хтож міг би зискати через знищене того документу? — Хтож міг би найбільше бажати собі смерти мого стрия? Хтож як не тота фальшива невірна жінка? — Еї вигнали звідси і гадали, що она собі пішла, а она укривала ся і чекала лиш доброї нагоди до дїла. Коли то убийство, то она певно убийницею! Хтож може ще сумнївати ся, що то она спалила завіщане?

— Ви занадто сердите ся, ґрафе Реджінальде — відповів Ишбирн. — Таже я признаю, що обставини, о яких говорите, можуть викликувати підозрінє. Смерть Вашого стрия безпосередно по тім, коли вирік ся своєї жінки, отроєнє, знищене завіщаня — то все так загадочні обставини, що я уважав би то зовсїм оправданим видати приказ арештованя ґрафинї Еверстонґ на основі підозріня, що она есть виновницею смерти свого мужа. Завтра зараз по доходженях коровного урядника відбуде ся переслуханє. Коли ґрафиня Еверстонґ невинна, то хвилеве арештоване їй не зашкодить. Не буде потребувала виходити з замку і майже нїхто не буде знати, що она арештована. Я таки сам їй то скажу, що так мусить бути.

— І дасте собі завернути голову — додав Реджінальд огірчений. — Она формально очарувала мого стрия. А знаете то, що він взяв еї з улиці, що о еї минувшости не знав більше, як о людех на місяци? Коли будете з нею говорити, то она і Вам так заверне голову, як єму завернула.

— Я не бою ся того, щоби она мене очарувала — відповів репрезентант власти. — Я сповняю свій обовязок, ґрафе Реджінальде, можете бути певні того.

Реджінальд Еверстонґ вже не відзивав ся. Він вийшов з бібліотеки не сказавши і слова до нікого а зайшовши до своєї комнати замкнув ся і аж скреготав зі злости зубами.

З нас дураки, ідіоти зі всїма нашими плянами і зручно уложеними інтриґами! — говорив він ходячи по комнатї і аж трясся із злости. — Она побідить нас і буде з нас сьміяти ся! А з Керрінґтона, того великого духа, остаточно дурак. Я зразу гадав, що в нїм щось надлюдского, так єму щастє надзвичайно сприяло, а наконець, коли я чашу прикладав вже до губ, менї еї виривають і кидають нею до землї.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Крахонецкий

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).